

MAGYARÁG

Nyomda és kiadó tulajdonos:
Pásztor Ede cég

VI. EVFOLYAM 320 szám.
1937. Nov. 18 CSÜTÖRTÖK.

Ara 1 lei

FUGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK MINDEN NAP

Alapította

PÁSZTOR EDE

Feloldó szerkesztő
Kádár Miklós

SZERKESZTŐSEG és KIADÓHIVATAL
ORADEA, PIATA MIHAI VITEAZUL 4.

TATARESCU visszaadja a koncentrációs megbízatást

Iunian után a georgisták is elutasították az együttműködést. -- Tiszta liberális kormány alakul

București, nov. 16. Kedd reggel a Georgisták hivatalos közleményt adtak ki, amelyben közölték, hogy a tárgyalások meggyúsultak és az ifjú liberálisok nem vesznek részt a Tătărescu kormányban. Tătărescu kedden délután visszaadja a „szélesebb politikai alapokon” nyugvó kormányalakításra szóló megbízatását. Valószínű, hogy Tătărescu tiszta liberális kormányt alakít annak ellenére, hogy Dihu Brătianu még mindig a kormány ellenzékébe való vonulása mellett van. Ez esetben a kormány jelenlegi összetételében csak annyi változás állna be, hogy új belügyminisztert neveznének ki, miután Tătărescu kormánya nem vezetheti le a választásokat. Ismét szó van Tătărescu-Vaida kombinációról.

Dinu Brătianu ugyan ki jelentette, hogy a liberális párt ellene van a Vaidával való kolaborációnak. Tătărescu Jorgának választási kartell ajánlott fel és 8 mandátumot ígért. Jorga ezt elfogadta. Vaidának 35 mandátumot helyezett kilátásba. A Vaida pártban erős ellenzéke van ennek a kartellnek, amit megaláztatónak tartanak a pártra nézve. Meglepetésszerűen ismét szóba került tiszta nemzeti parasztpárti kormány terve.

A legutolsó kombináció szerint pedig a személyiségek kormánya vezetné le a választásokat.

Mihalche Grigore Filipescuval, Magearuval és Virgil Solomonnal tárgyalt. Virgil Solomon hosszasan beszélt telefonon Maniuval. Maniu holnap Bucureștibe érkezik és résztvesz a párt végrehajtó bizottságának ülésén. A Tempo című lap telefonon beszélt Maniuval. A lap szerint Maniu a következőket mondta:

— Amit két év előtt mondottam, bekövetkezett. Tătărescu kormányon maradt. Nem hiszem, hogy Vaida választási kartellre lépne a liberálisokkal.

Egyes lapok azt írták, hogy Titulescu hazaérkezik. Titulescu lakásán semmi előkészület nincs, a szolgazemélyzet nem kapott semmiféle értesítést. A Nensior család azonban értesítést kapott Titulescu érkezéséről.

Politikai körökben tartja magát a hír, hogy Grigore Filipescu pártjával együtt a nemzeti parasztpártban.

TÁVIRAT

KINAI KÜLDÖTTSEG ROMABAN?

Páris, nov. 16. A Havas ügynökség jelentése szerint Olaszországba nagyobb kínai küldöttség érkezett. Az olasz sajtó hallgatásba burkolózik a kínai küldöttség látogatása felől és nem közölte azt sem, hogy a kínai propagandaügyi miniszter is ez idő szerint Rómában tartózkodik.

POLITIKAI MONSTREPER ROMABAN

Róma, nov. 16. A rendkívüli törvényszék előtt megkezdődött negyvenöt olasz paraszt politikai pere. A földműveseket azzal vádolják, hogy a Rómától husz kilométernyire lévő Genzano községben megkísérelték a kommunista párt visszaállítását és ennek érdekében propagandát fejtettek ki. Ormando Bernardi fővádlatat azzal a váddal illetik, hogy összeköttetésben állott az Internacionáléval.

ANGLIA VÉDELMI INTÉZKEDEST TENNE EGYIPTOM MEGTAMADASA ESETÉN

London, nov. 16. Az alsóházban egy képviselő megkérdezte, hogy az angol kormány Egyiptom váratlan megtámadása esetén intézkedéseket lenne-e Egyiptom területének megvédésére, a két kormány között fennálló szerződések értelmében. Lord Cranborne igennel felelt, majd a következő kérdésre így válaszolt:

— Semmi okunk nincs annak feltételezésére, hogy az olasz csapatok abessziniai megerősítése Egyiptom ellen irányulna.

FRANCIA—NEMET SAJTOHABORU

Berlin, nov. 16. Külpolitikai körökben nagy felzúdulást keltett az a hír, amely arról számol be, hogy a német hatóságok kiutasították a Havas francia távirati irodá berlini munkatársát.

Óriási árvizek Magyarországon

A Sajó után a Hernád is kiáradt

MISKOLC, nov. 16. Hirt adtunk arról, hogy a nagy esőzések következtében a Sajó kiáradt és hatalmas területeket öntött el. Most a Hernád folyó áradt ki és ennek következtében nem kevesebb, mint 25 ezer hold bevetett terület került víz alá Kibárd és Eres környékén.

A jövő hétre napolták el a brüsszeli értekezletet

Brüsszel, nov. 16. A kilencnemzetű értekezlet hétfő délután befejezte tanácskozásait a japán válasszal kapcsolatos közös nyilatkozat ügyében. Amikor szavazásra került a sor, kitűnt, hogy az állásfoglalás nem egyöntetű. Olaszország,

bár az eredeti szöveget több tekintetben enyhítették, mégis a nyilatkozat ellen szavazott.

Svédország, Norvégia és Dánia pedig tartózkodott a szavazástól, azzal az indoklással, hogy keletázsiai érdekeik nem tekintik elég jelentősnek. Norman Dawis javaslatára a tanácskozásokat a jövő hétfő délutánig elnapolták.

Ausztria kölcsöne

Bécs, nov. 15. Politikai körökben az a hír terjedt el, hogy E. Numayer osztrák pénzügyminiszter, a pénzügyminisztérium egyik magasrangú tisztviselőjének a társaságában Londonba utazik, hogy ott megbeszéléseket folytasson Sir

John Simon kincsári kancellárral és a City vezető pénzügyi köreivel. Numayer osztrák pénzügyminiszter londoni megbeszéléseit újabb kölcsönnel hozzák összefüggésbe, amelyet ez alkalommal Anglia folyosítana Ausztria számára.

EDEN BETEG

London, nov. 16. A londoni reggeli lapok közlik, hogy Eden váratlanul megbetegedett. Eden meghűlt, de betegsége szerencsére csak könnyebb lefolyású.

Ma: a karácsonyi „rumba” ajándék-akciónk 12. számú szelvénye

RUMBA - JEGY
SZELVÉNY

12

Kivágandó és összegyűjtendő

Aki a folytatálagosan megjelenő számokat összegyűjti, résztvesz a „Rumba” játékban

1937. november - december

Ismeretlen jegyvesztő ellen fettek feljelentést. Illes az oradeai színházi ügynökség vezetője feljelentést adott be a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen. A feljelentés szerint egy fiatalember színházi jegyet árusít november 30-án tartandó színházi előadásra. Ilyen előadás megtartásáról azonban fénylegesen nincs szó, mert egy más társulat vendégszerepel, amelyiknek jegyeit Illes árusítja. A rendőrség bevezette a nyomozást és a La Roche & Darvas cégnél rajtakaptak egy fiatalembert, amint a nem létező előadásra jegyet akart eladni. A rendőrség megállapította, hogy a fiatalember Pop Sabin színházi ügynök. Eddig 1800 lei értékű jegyet hozott forgalomba. A rendőrség őrizetbe vette.

Halál a barakban. A Mihai Viteazul tér egyik barakjában holtan találtak egy 55-60 éves embert. Az idős ember testét rongyok fedték, ing egyáltalán nem volt rajta. Megállapították, hogy Cartis Ioan Ghirșul de Criș-ből származó koldus holtteste. Cartis teljesen lezüllett Oradeán, amit kéregetésből összegyűjtött, elitta. A barakkokban aludt és tegnap éjszaka szívszélhűdés megölte.

Katonai jelentkezések Oradeán: November 17-én az 1928 évfolyambeli N-Z-ig, november 18-án az 1927. évfolyambeli A-M-ig, november 19-én az 1927. évfolyambeli N-Z-ig VIDÉKEN. November 17-én Padurea Neagra községben a budoiuak, november 18-án Tauteu községben Bogetiuak, november 19-én a Ciuteleciak és a Chiribisiak, november 17-én Salard községben a salardiak, november 18-én Tamaseu községben a roșioriak, november 19-én a paruiđuiak, november 17-én Vadul Carol II. községben a galaseniak, a dobricionesiak és a iosaniak, november 18-én az Ortiteag Mina de Piatra și Vad, november 19-én Vadul lui Carol II., november 17-én Lazuri községben a sudrighiui és hinchirisi, november 18-án a cusuiși, a balareni és a lazuri de beiuși hadkötelesek katonai igazolványát fogja láttatni a bizottság.

Veszek

Ócska ólmo!

Cim a kladóban

SZENES ANTAL MÉRNÖKÖT VISSZAHIVTÁK A VIZÜZEM ÉLÉRŐL

A városi interimár bizottság tegnap délnél ülést tartott Fodor Péter polgármester elnöke alatt. A költségvetés néhány tételének módosítása után Szenes Antal mérnök, a víz- és csatornázási üzem igazgatója szerződése meghosszabbításának kérdését tárgyalták.

Szenes Antal mérnököt a város technikai ügyosztályától szerződés alapján nevezték ki a víz- és csatornázási üzem élére. A szerződés záradéka szerint az lejáratkor a felek

kölcsönös beleegyezésével meghosszabbítható.

Az üzemek igazgatósága javaslatot terjesztett a tanács elé, mely szerint

Szenes Antal szerződését újabb 4 évre hosszabbítsák meg.

A javaslat tárgyalása előtt Givulescu tanácsos titkos szavazást kért azon a címen, hogy személyi kérdéssről van szó.

A titkos szavazás megejtése előtt Cristescu, az üzemek kereskedelmi igazgatója szólalt

fel és méltatta Szenes Antal érdemeit a víz- és csatornázási üzem megszervezése és vezetése körül. Ezután sor került a szavazásra, amely meglepő eredménnyel járt,

5 szavazattal 3 ellenében a tanács Szenes Antal szerződésének meghosszabbítása ellen döntött.

A döntés értelmében Szenes Antalt visszahívják a város technikai ügyosztályához. A víz- és csatornázási üzem élére pedig másik mérnököt neveznek ki.

Ujabb rendzavarások voltak a magyar egyetemeken

Budapest, nov. 16. A hetek óta tartó szélsőséges izgatások hétfőn újabb egyetemi diáküntetésekkel eredményeztek. Mintegy tizenöt főből álló csoport, amely közé azonban minden bizonnyal befurakodtak nem diákok is, hétfőn délelőtt „Hirig Simon” és „Üsd a zsidó!” jelszóval végigjárták az egyetemeket, úgyhogy több he-

lyen az előadások meg is szakadtak. A rendőrség nyomban megtette a szükséges intézkedéseket, az egyetemek környékét kettős őrszemek szállták meg. Az egyetemi zavargásokkal kapcsolatban Hóman Bálint kultuszminiszter kijelentette, hogy az egyetemeken teljes a nyugalom, mert az egyetemi hatóságok a ma-

guk hatáskörében elintézték a zavargást.

— A főiskolák és egyetemek rendjének fenntartása — mondotta a kultuszminiszter — az egyetemi hatóságok dolga, az ucca rendjének fenntartása pedig a belügyminisztériumé. Kijelentem, hogy mind a ketten minden körülmények között fenn fogják tartani a rendet.

Segély volt, vagy kölcsön?

40 oradeai ügyvéd pere az Ügyvédi Kamarával az 1918-ban adott segélyek visszafizetéséért

A világháború befejezése után azok az ügyvédek, akik a frontokról hazatértek, hogy gyakorlatukat tovább folytassák, 1-től 5 ezer koronáig terjedő kölcsönt, illetve segélyt vettek fel a magyar államtól és ezt a segélyt az egyes ügyvédi kamarák folyósították.

Az imperiumváltozás után az érdekelték teljesen megelégedtek erről a segélyről s ezért mint tartozást a magyarországi ügyvédi kamarák egyszerűen törölték is.

Nem így történt azonban Ardealban, ahol az ügyvédi kamarák felszólították mindazon ügyvédek, nemzetiségre való tekintet nélkül, hogy a kamarák által kiutalt összegeket, minthogy azok kölcsönök voltak, fizessék vissza. Az erre vonatkozó felszólító leveleket két évvel ezelőtt kapta kézhez csaknem minden egyes ügyvéd, így Oradeán 40 ügyvédet érte az a kellemes meglepetés, hogy a felvett pár ezer koronás segélyösszeget fizesse vissza az ügyvédi kamara pénztárába. A felszólító levél a koronösszegekről szóló tartozásokat 1:2 arányban állította be. Vagyis az az ügyvéd, aki annakidején 5 ezer koronát vett

fel, az most 2500 lejjel tartozott az ügyvédi kamarának — ehhez hozzájöttek a késedelmi kamatok. A felszólítóleveleket egyetlen ügyvéd sem vette komolyan, mire a kamara megindította perét az ügyvédek ellen. Ezt a pert az oradeai já-

Inspekcións gyógyszerárak:

Szerda, nov. 17.

Arany Kereszt, Piața Unirii 1. Tel. 852
Csillag, Str. Nic. Iorga 23. Tel. 551
Diana, Str. Astra 11. Tel. 259
Szent Antal, Regele Ferdinand Tel. 355
Kigyó, Piața Regina Maria Tel. 963

ORADEA ANYAKÖNYVE

Születés:

Blau Márta, Öri Klára, Duda Katalin, Szabó Károly, David Julianna, Pop Felicia, Chir Károly, Laslo Lucia, Roman Gheorghe, Varga Ilona.

Házasság:

Ghiarmati Josif ujságíró és Doichita Sida, Fekete Sándor földműves és Bancsik Erzsébet, Szmolenszky Elek magántisztviselő és Kéry Ilona. Sarkadi Mihály mészáros és Nagy Julianna. Mártonfi András földműves és Erdei Esz-

rásbírószágon az Ügyvédi Kamara meg is nyerte, még pedig abban a formában, hogy a járásbírószágot ítéletével nemcsak a töke, hanem annak időközben fegyülemlett kamatainak is a perköltségek megfizetésére kötelezte az érdekeltet. — Átlagban így körülbelül egy-egy ügyvéd tartozása 5-6 ezer leire emelkedett. Az oradeai ügyvédek a járásbírószágot ítélet természetesen megfélebbzték s ebben az ügyben második fokon november végén fog dönteni az oradeai törvényszék. A törvényszék ítélete elé nagy várakozással tekintenek.

ter. Róth Márk cipész és Kain Frida. Gruber Izrael órá és Held Lili. Popa Gheorge könyvelő és Bara Floare. Pál Dénes lakatos és Lustig Mária. Lovas István szabó és Molnár Zsuzsanna. Petroiu Nicolae oktató altiszt és Lezeu Irina.

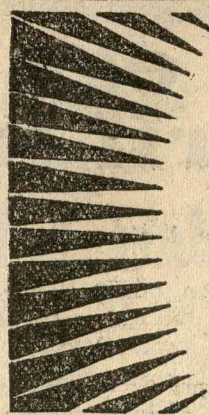
Halálozás:

Csete István 54 év, Porumb Dumitru 1 év, Tógyer János 55 év, Pákai Ladislau 2 hó. Lucskai Imréné 75 év, Tolcer Viorica 2 év, Ránffy Dezső 22 év, Abrudan Florian 15 év.

Vesztett kutya a rendőrségen. Buzăuból jelentik: Ma délelőtt egy vesztett kutya rontott be a rendőrség épületébe és megmarta Ionescu és Dumitrescu rendőrkormányzókat és más négy rendőrt. Az összemart rendőrségi alkalmazottakat a bucureștii Pasteur-intézetbe szállították.

Törvényjavaslat készül az angol állampolgárok légitámadások elleni ingyenes biztosításáról

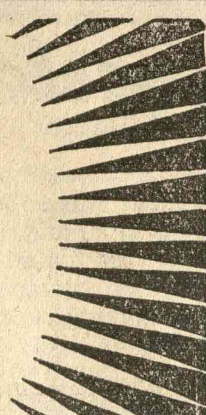
Londonból jelentik: Az angol kereskedelmi minisztériumban szakértői bizottságot alakítottak azzal a megbízatással, hogy törvényjavaslatot készítsen elő az összes angol állampolgároknak légi támadások következménye elleni ingyenes biztosításáról.



Vigyázat!

Csakis a BAYER kereszt jelével
ellátott tabletták - a szervezetre
teljesen ártalmatlan - a valódi

ASPIRIN



Megtalálták SÁBA aranyországát?

Kitört a tudományos háború a legendás királynő országa és kincsei körül

Londonból jelentik: Egyévi távollét után most tért vissza hazájába három skót kutató: Elsworth Brown, Harold Atkinson és Viscount Byron of Prorok, az ismert régész. Bejárták Arábia eddig még ismeretlen vidékeit és kijelentették, hogy megtalálták Sába királynőjének aranyországát. Általában ismeretesek azok a mondák, amelyek a legendás királynő alakja köré fonódnak.

Az ókori görög és zsidó történetírók Balkinnak nevezték el a királynőt és megírták, hogy az felkereste Salamon királyt, gazdag ajándékokat vitt neki, majd pedig anyja lett ama Meneliknek, akitől — a monda szerint — a volt abesszin dinasztia származik. Az ókori történetírók szerint a királynő azután visszatért országába és a zsidók az ezután következő időkben számos hajót küldtek a Sába királynőjének uralma alá tartozó aranyországba, Ophirba, ahonnan mérhetetlen kincsekkel tértek vissza. E kincsek aranyból, ezüstből, elefántcsontokból és drágakövekből állottak.

AZ EDDIGI KUTATÁSOK

Sába és Ophir legendája számos kincskeresőt és tudóst serkentett kutatásra. Egy emberöltővel ezelőtt azt állapította meg Cecil Rhodes, hogy Ophir csodaországa Délafrikában van, mégpedig Simbabwe rommezőin. A romok között kétségtelenül sok egyiptomi-föníciai hatást felmutató tárgyat lehetett találni.

1921-ben azzal lepte meg a világot az angol Philby, aki ma dervisként él Hedzsászbán, hogy kétségtelen bizonyítékai vannak arra nézve, miszerint az ókori Ophir Yemen délarábiai ország keleti hegyes vidékein terül el. Azóta el is csendesedett minden Sába és Ophir körül, míg azután az

abesszin háború ismét aktuálissá tette a dogot. A három skót hazaérkezésekor kijelentette, hogy egyenesen Ophirből jön, megtalálták a kincseket is, amelyekből igen értékes pőbadobozokat hoztak magukkal. A skót expedíció adatai szerint a csodálatos ország Irak déli része, Hadramaut és Yemen keleti része között terül el, valósággal senki országa az arab sivatagban.

A BIZONYÍTÉKOK

A skót gróf, aki egyébként a világhírű költő családjából származik, a sivatag közepén romokat, védőfalak maradványait, zsilipeket és bányákat talált, ami azt bizonyítja, hogy valaha nagyon régen, az ókorban, igen fejlett nép lakott itt. A gróf szerint mérhetetlen mennyiségű arany, drágakő, petróleum van e teljesen elhagyott sivatagban.

Tekintélyes mennyiségű ékszert hozott magával, amelyek masszív aranyból és szokatlan nagyságu smaragdokból készültek. Azonkívül elefántcsontból készült tárgyakat és egy szobrot is hozott, amely alighanem Sába királynőjét ábrázolja. A skótok most arra készülnek, hogy az általuk e csodálatos vidéken felvett kincseket Párizsban bemutassák és azután újból visszautazzanak Arábiába, hogy elhozzák onnan az általuk talált kincsek maradványait és biztosítsák a maguk részére a felfedezett petroleummező kihasználását.

A romokon és talált tárgyakon lévő feliratok a skót expedíció szerint kétségtelenül igazolják, hogy ezuttal felfedezték Sába királynőjének a csodálatos országát.

A tudományos világban természetesen azonnal kétkedés támadt Byronék felfedezéseivel szemben. Csodálkoztak rajta, hogy csupán Balkis királynőről tesznek említést, noha kétségtelen, hogy az csupán görögösített formája a ki-

rálynő eredeti nevének.

Ezenkívül nem tűnik ki tisztán, tulajdonképpen mit fedezett fel vicount Byron Ophirt vagy Sábát? Gyakran úgy fest mintha a skót gróf a két megjelölést egy földrajzi fogalomra értené. Az egyiptológusok felfogása szerint Ophir és Sába két külön dolgot jelent. — Sába, a királynő tulajdonkép-



peni országa, Ophir pedig egy ettől távolos gyarmat, ahonnan a sábaiak kincseiket, vagy ahogy ma mondanák, a nyersanyagukat szerezték.

AZ ABESSZIN HERCEG ÉRDEKES KÖNYVE

Az ellentmondások megerősítést nyernek abban a történelmi munkában, amely most készült el. Ez a könyv a jelek

szerint teljesen egyedülálló lesz a maga nemében. A könyv címe: „Makeda, Sába titokzatos királynője”. — A könyv szerzője Jakub, etióp herceg, II. Menelik unokaöccse, aki Rómában él. A mű, amint hírlik, rövidesen megjelenik francia és olasz fordításban is. Jakub herceg ugyan is könyvét amhara nyelven írta meg, őskori amhara kéziratok nyomán, amelyek kétségtelenül autentikusak.

A herceg leírja könyvében Makeda királynő teljes életrajzát és családját. Ezt az országot a régi egyiptomiak Syrmiának nevezték és valószínűleg ebből származott a hebreusok által használt Sába elnevezés. Jakub könyve szerint az akkori egyiptomi fáraó megkérte a gyermekkorú Makeda kezét, azonban kossarat kapott. Makeda később Salamon király oldalán találta meg rövid szerelmi boldogságát, de nem lett a király felesége, hanem megtartotta azt a fogadalmat, hogy sohasem megy férjhez. Az abesszin herceg könyve szerint Sába országa azonos az ethiopiai Soa tartománnyal, ahonnan a Menelik dinasztia származik.

Ophir viszont nem volt sem gyarmata ennek az országnak, de nem volt gyűjtőfogalma sem olyan birtokoknak, ahonnan a syrmiak vagy a sábaiak, tehát a mostani abesszinok ősei kincseiket szerezték volna. Jakub herceg könyve szerint tehát Ophirt éppúgy lehet keresni Sinbabyenben, Yemenben, mint a Byronék által felfedezett területen.

A tudományos világban nagy érdeklődéssel várják az abesszin herceg könyvének megjelenését és azt, hogy mi bizonyul majd valósnak: Byronék felfedezése, vagy Jakub herceg könyvének megállapításai.

Megölte menyasszonyát egy elkeseredett legény

Nyiregyházáról jelentik: Megdöbbentő szerelmi dráma játszódott le tegnap Kisvárdán. Csákvári József 22 éves legény Dajka Margit kisvárdai leányt szülei akarata ellenére eljegyezte. Amikor a leány szülei rájöttek a titkos mátkaságra, Csákvárt kiutasították házukból. Az elkeseredett legény tegnap délután talál-

kára hívta Dajka Margitot, aki egy barátnőjével meg is jelent a megbeszélthelyen. Pár pernyi beszélgetés után Csákvári kést rántott és szívenszurta menyasszonyát, majd többször mellbeszurta önmagát. A leány azonnal meghalt, a legényt reménytelen állapotban szállították kórházba.

Napósoldal

Minden pártnak meg vannak a maga önjelöltjei, akik, a pillanatig, míg a válság meg nem oldódik, a legünnepelesebb képet veszik fel és szűkebb körülményük előtt úgy gerájkák magukat, mint a hatalomra kerülő párt legfontosabb tagja. Természetesen ezeket az állandóan lemaradottakat jól ismerik városszerző és nem egyjel járainak súlyos tréfát. Így történt ez most is. Az egyik ilyen önjelölt, aki a válság napjaiban a legnagyobb képét vette fel és nem ereszkedett le senkihez, az egyik erősen outsider pártnak a tagja.

Barátunk otthon ült a rádió híreit lesve, amikor megszólalt a telefonja és halk női hang jelezte, hogy București keresi a doktor urat. Izgatottan vette fel hát a hallgatót és izgalma tetőfokra hágott, amikor a vonal tulsó végéről egy erőlyes férfihang közölte, hogy Michalache miniszterelnök ur óhajt beszélni a doktor urral. Mély hajlongások közepette várta a továbbiakat, amikor egy fáradt, rekedt hang a következőket közölte:

— Kérem doktor ur, miután pártomban nem talállok megfelelő embert egy fontos bizalmi tisztség betöltésére, önt ajánlották nekem, aki ugyan nem tagja a pártomnak, de ez nem akadály, kérem nyilatkozzék, áll-e rendelkezésemre?

Emberünk hamar kinyögte a boldogító igent, mire a telefonból a következő utasításokat kapta:

— Az első vonattal utazzék București-be és jelentkezzen nálam.

— Kérem, kérem — felelte barátunk és már rohant is az Astoriába, ahol csak a legbizalmasabb barátaival közölte a nagy titkot. Azok természetesen tudták a dologról, de a

Rejtélyek egy állítólagos Ludendorff-levél körül

Berlin, nov. 16. A német távirati iroda hivatalos jelentése nyomán csak most került nyilvánosságra, hogy Ludendorff marsall ellen a német hatóságok eljárást indítottak és ügyében szigorú vizsgálatot folytattak le. Mint a német távirati iroda jelentése mondja, egy idő óta különféle hírek terjedtek el a tábornagy személyével kapcsolatban. Azt állították, hogy Ludendorff levelet intézett egy külföldi

politikai személyiséghez és ebben a levélben éles kritikával illette a német külpolitikát, különösen pedig Németországnak egy külföldi nagyhatalommal való kapcsolatát, valamint a német kormányt a spanyol eseményekkel kapcsolatban elfoglalt magatartását. A német hatóságok az ügyben erőlyes nyomozást indítottak és a nyomozás munkájában résztvett az illető külföldi nagyhatalom megbízottja is. A

nyomozás során minden kétséget kizáróan megállapították, hogy az állítólagos Ludendorff-levél nem egyéb közönséges hamisítványból, mert a tábornagy semmilyen levelet nem írt, sem pedig hasonló tartalmu nyilatkozatot nem tett. A nyomozás eredménye alapján Ludendorff ellen nem indították az eljárást és hivatalosan is leszögezik, hogy a vádak alaptalanok.

Meztelen ember tantasztikus botránya egy budapesti uccán

Fantasztikus botrány zajlott le egy budapesti uccán. A Holán-ucca és Sziget-ucca sarkán négyemeletes bérpalota épül. Az épület egyik szögletében ideiglenes hajlékban laknak a munkások. Reggel hat óra tájban egyszer csak kivágódott a munkáslakás ajtaja, berontott egy derékig meztelen férfi és lármázott, kiabált. Az álmukból fölriadt munkások nem tudták mi történt. A kiabáló ember rávetette magát a munkásokra, nagy kavarodás és verekezés támadt, közben persze ő is megsebesült és vérborította el. Éppen akkor ment arra kerékpáron Szijjártó Ferenc rendőrfőtörzsőrmester. A nagy lármára bement a helyiségbe. A garázda férfi most már a rendőrré támadt, elkap-

ta a kezét és beleharapott. A rendőr megakart bilincselni, de kiszakította magát a kezei közül és fölfelé rohant az épülfőfélben lévő ház állványán.

Néhány perc alatt feljutott egészen a negyedik emelet magasságig, míg elfogták. Elmegyógyintézetbe szállították.

Letartóztatták a szökött haramia menyasszonyát

Szekszárd, nov. 16. Páncél János, a sopronkőhidai fegyházból megszökött haramia, akit szombaton Szekszárdon elfogtak, vasárnap részletes vallomást tett a rendőrségen. Elmondotta, hogy Vas Imre nevű társával együtt leütöttek a fegyházőrt, átmásztak a kerítéren

a mezőkön a madárijesztőkről lehúzták a rongyokat, azzal cserélték ki rabruhájukat.

A vallomás után a rendőrség fogolyszöktetés miatt letartóztatta Nagy Károlynét, valamint az asszony fivérét, Beke Józsefet és ennek a feleségét is, akik szintén ismeretségben álltak Páncél Jánossal.

világért sem árultak volna el semmit. Sőt. Egyszerre valósgos udvara keletkezett, az egyébként szürke urnak, aki azonban, ragyogó arccal háritott el minden toakodó érdeklődést és rohant a Wagonlits-hez, hogy megváltsa a jegyét București-be. Már éppen állították ki a hálókocsi jegyet

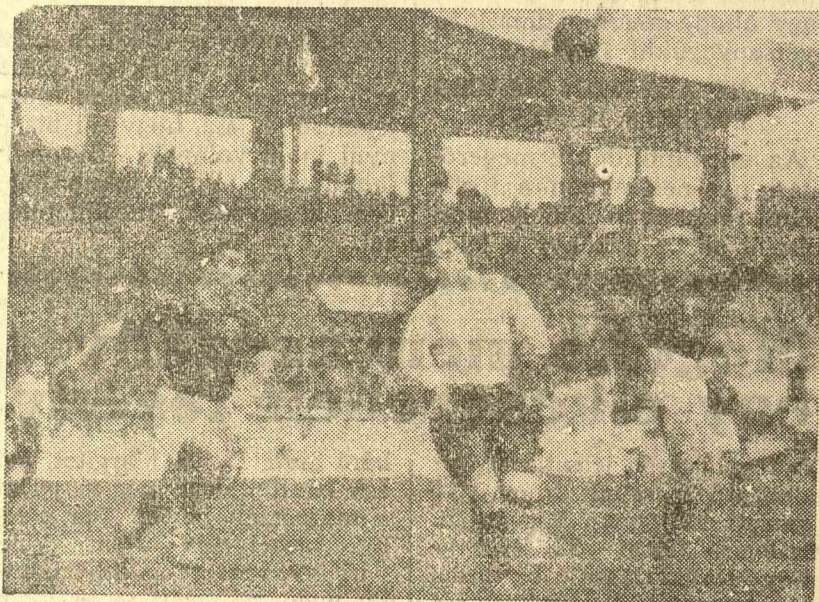
amikor a jegyiroda telefonja megszólalt és egy ismeretlen hang kérte a telefonhoz a reménybeli jelöltet:

— Halló, itt Michalache beszél — szölt a hang —, kérem ne utazzék București-be, mert közben nem a legjobb információt kaptam önről.

Emberünk kéült, zöldült,

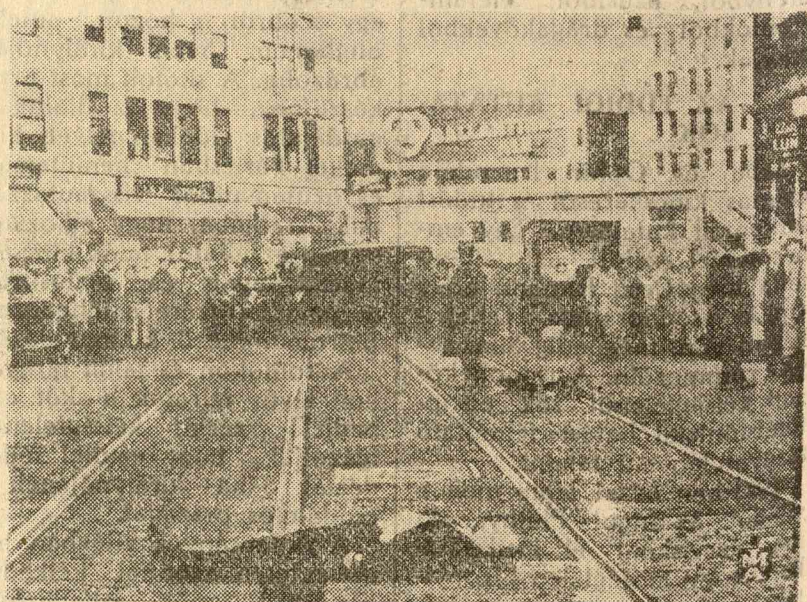
valószínűleg rájött, hogy kegyetlen tréfa áldozata lett és dadogva szölt a jegyiroda tisztviselőjéhez:

— Ké-kérem, egyelőre nem utazom, kérem tegyék el a jegyet, majd értezővők, aztán, mint, akit puskából löttek volna ki, rohant ki az irodából.



Magyarország-Svájc 2:0

Budapesten az Üllői-uti pályán a magyar csapat 2:0-ra győzte le az elmúlt vasárnap a svájci válogatottat. Képünk a mérkőzés egyik veszélyes helyzetét ábrázolja.



Gangszter-támadás Chicagóban

Az alvilág rettegett tagjai a város közepén vakmerő támadást intéztek az egyik bank ellen. A fenti kép az attack után készült. Egy megölt férfi holteste hever a villamos síneken.

London lépése -- jobbra!

Darányi magyar miniszterelnökökkel is találkozni fog Halifax lord Berlinben

London, nov. 16. Lord Halifax, az angol államtanács elnöke, szerdán utazik Berlinbe, mint londoni körökben hangoztatják, magánjellegű látogatásra, — amelynek során azonban Hitler kancellárral mégis nagyfontosságú meg-

beszélést fog folytatni. Vasárnap délután Eden külügy-miniszter, Chamberlain miniszterelnök és Halifax hosszú ideig tárgyaltak a berlini utról.

A „Times” című angol szerint, Halifax négy napot fog

tölteni Németországban.

A „News Chronicle” értesítése szerint Halifax Németországban találkozni fog Darányi magyar miniszterelnökökkel is. Mindketten résztvesznek ugyanis Göring porosz miniszterelnök vadászatán.

Csendőrsortú Magyarországon

Budapest, nov. 16. A magyarországi Nyírbátor községben szombat este falusi legények között szóváltás, majd verekezés támadt. A szolgálatot teljesítő három csendőrsortú hangulat miatt fel akarta oszlatni a mulatságot. A garázda legények a csendő-

rők ellen fordultak s az egyiküktől már el is vették a fegyvert, amikor a szorongatott helyzetben levő másik két csendőr a tömeg közé lőtt. A mulatózók közül két ember azonnal meghalt és kilencen megsebesültek. A sebesültek

közül is egy a kórházban meghalt. Öt sebesültet a nyíregyházi Erzsébet kórházba szállítottak. Állapotukban hétfőre javulás állott be. Czirják Anna és Árvai András állapota még mindig súlyos. Az ügyben megindították a vizsgálatot.

Véres harcok dúlnak Sanghaitól délnyugatra

Sanghai, nov. 15. A japán erők előnyomulóban vannak a Szucseutól délre és keletre fekvő nagy tavak vidéke felé. A japánok 200 kínai birkát motorral láttak el és azokat katonákkal megrakva utnak indították a Szucseu-Tajhu fő közti vonal oldalbatámadása végett. Ha a kínai csapatok nem tudják tovább tartani a Szucseu-vonalat a Tajhu-Usih-Kayingin vonalra vonulnak, a Jangcse folyam mellé, ahol torlaszokat emeltek. A japánok ma reggel elfoglalták Szuin-sant.

Nankingi jelentés szerint az utolsó 24 órában a japánok több mint 700 lövedéket szórta Szucseu negyedre, amely rommá változott. A táviró- és telefonösszeköttetés Nankinggal megszakadt. A kínai kormány el van rá határozva, — hogy minden eszközzel megvédi Nanking városát. A polgári lakosságot fokozatosan el-távoztatják a városból hajók és teherautók segítségével. A tisztviselők és a kormány azonban helyükön maradnak. A japánok nagy gyorsasággal haladnak a Sanghaitól Nanking felé vezető úton és a Hajmuko folyó mentén csapatokat tesznek partra. A Hajmuko ismételten a Sárga folyamban forkollik. A japán repülők naponta bombázzák a kínai csapat-szállításokat és megakadályozzák a Kínai védekezést.

Ujabb jelentik Shanghai-ból hogy japán hadihajók fejezték mellett két japán osztag szállott partra a Jang-cse folyó jobb partján Liuhotól néhány kilométernyire. A japán csapatok beverték Tatisangot és Uhot. Shanghai északi részétől hatvan kilométernyire, közvetlenül a harc vonal előtt japán hadi tengerészek száll-

tak partra, akik nyomban összecsaptak egy kínai csapattal. A kínai Central News távirati iroda közli, hogy az utolsó két nap alatt több mint 6000 japán katonát tettek partra Shanghaitól délnyugatra véres harcok folynak Cacsan állomás birtokáért. A kínaiak egyelőre urai a városnak.

Tokió, nov. 16. A japán külügyminisztérium körében hangosztják, hogy Japán kész tárgyalásokat kezdeni a nankingi kínai kormánnyal a had-

műveletek megszüntetése érdekében. Korai azonban feltételről beszélni, amelyek mellett Japán hajlandó lenne békét kötni. A japán kormány azt hiszi, hogy a kínai helyzetnek a japán csapatok előnyomulása folytán való gyors megváltozása egyes nagyhatalmak vezetőit arra fogják készíteni, hogy tevékeny szerepet vállaljanak anak érdekében, hogy a nankingi és tokói kormányokat közvetlen tárgyalásokra készítsék.

FELEBBEZETT

az életfogytiglanra elítélt
Sile Constantin

Bucurestiből jelentik: Az életfogytiglani kényszermunkára ítélt szülőgyilkos Sile Constantinescu felebbezést jelentett be az ítélet ellen. Tudvalevőleg az esküdtszéki ítélet ellen csak formai okokból felfolya-

modással élni a Semmitőszékhez. Sile Constantinescu azon a címen felebbezett, hogy az esküdtekhez intézendő kérdéseket az ő távollétében olvasták fel.

Kocsit, lovat lopott a tizenkétéves kistiu

Győrből jelentik: A győri piacról eltűnt Hegyi Ernő gazdálkodó vadonutaj kocsija és lovaja. A nyergesujfalui csendőrség megtalálta a kocsit és a lovat: a bakon egy tizenkétéves fiúcska ült, aki bevallotta, hogy ő lopta el Hegyi kocsiját és lovát, mert Pestre akart hajtani a nagynénijéhez. Csak Nyergesujfaluiig jutott el. Utközben utasokat is vett fel — pénzért. Utasai még borral is megkínálták, úgyhogy a

fiúcska illuminált állapotban volt, amikor elfogták. A kocsit és a lovat visszaadták Hegyi Ernőnek, a fiúcskát átadták szüleinek, de az eljárás folvik a kis tolvaj ellen.

Időjárás

Esős idő, éjszaka több helyen havazás. Az esős időt és hősülést a nyugati szél táplálja.

Svéd asszonyok kiállványa Mussolinihez

Stockholm, nov. 16. Bruno Mussolini hazaérkezése alkalmával egy svédországi asszony csoport a Ducenak felhívást küldött. A felhívás hangoztatja, hogy sok ezer anya él olyan szorongásban, mint Mussolini felsége, mert nem tudják hazahozni gyermekeiket. A felhívás azt kéri Mussolinistól, vesse latba minden befolyását a spanyolországi háború befejezésére.

Kevés só termelnek a rabok

Bucurestiből jelentik: A monopol igazgatóságához panaszok érkeztek, hogy a sótermelés nem kielégítő. A monopol igazgatóság most átiratot intézett a börtön vezérigazgatóságához, amelyben intézkedést kérnek, hogy a kényszermunkára ítélt rabok több só termeljenek.

Hat rendőrt mart össze a veszett kutya

Buzăuból jelentik: Ma délelőtt egy veszett kutya rontott be a rendőrség épületébe és megmarta Ionescu és Dumitrescu rendőrkomiszárokat és más négy rendőrt. Az összemart rendőrségi alkalmazottakat a bucurestii Pasteur-intézetbe szállították.

Kedves Zsuzsi!

Te vagy a legédesebb és a legönzetlenebb barátnőm. Ezen-tul csak azt teszem amit te tanácsolsz. Neked köszönhetem, Tommy ismét szeret, mert arc-bőröm visszanyerte hamvát, bársonyos szépségét és teintem az arisztokrata hölgyek megjelenésére emlékeztet.

Naponta használom a kitűnő Dr. Földes féle Margitcrémet, mely az évtizedes tudományos biológiai kutatásokra felépített legmegbízhatóbb arc- és szépségápoló szer.

Drágicám, használd tovább-ra te is.

Ölel Margit

Mi ujság Stt-Gheorghenin?

Sft.-Gheorgheről jelentik: Béres Ignác Erőd községi bíró sikkasztás vádjával terhelve állott a sft.-gheorgheni törvényszék előtt. A bíró ellen azt a vádat emelték, hogy hivataloskodásának ideje alatt 70 ezer lei összegű kézpénzt sikkasztott el. A törvényszéki tanács nem látta beigazoltnak a vádat és jogerős felmentő ítéletet hozott. A város vezetősége elutasította a helyi jótékonyági egyletek ingyen segítség iránti kérését. Az időközi bizottság egyénenkénti segélyben óhajtja részesíteni az erre rászoruló szegényeket. — A város vezetősége 10 öl fát szavazott meg ingyen a görög keleti esperesi hivatalnak.

Gyémánt-rablók

REGÉNY 65

A leány kerülte a találkozást s mindég bizonytalan érzés markolta össze szívét, valahányszor a férfi tekintetét magán érezte.

Davis szabad ember volt. Ki merete volna gyilkosnak gyanusítani, amióta Sybill kijelentette, hogy nem az. A „detektívno”, aki ismerte őt és akinek viszont a kapitány látta igazoló iratait.

Hogy gondolatait elterelje erről az emberről, Sybill kettős buzgalommal figyelte az oroszokat. Mindedig még nem sikerült tőlük a könyvet visszaszerezni, mert nem tudhatta, hogy hová rejtették el és mert nem akarta a betörő szerepét játszani, mint azok tették.

De azért óvintézkedéseit megtette. Jó ismerősei dolgoztak a new-yorki vámállomásnál. Ezeket már drótnélküli táviratban figyelmeztette — tehát terve bizonyosan sikerül.

Mint ahogy sikerült is.

A két gyanús orosz utolsóinak távozott a hajóról. Holmijukat a vámnál nagy buzgalommal kutatták, de ennek okát nem is sejtették. Csak akkor lett Suwanow figyelmes, mikor észrevette, hogy bőröndjében dupla falakat kezdene keresni. Gyors kézmozdulattal, kis utitáskáját, melyre még nem került sor, félrelökte. Inkább pillanatnyilag feladni a játékot... mintsem felfedezzék... de elvégre, ugyan ki sejtethetne valamit?

A kis táskát is végigkutaták és Suwanow nyugodtan látta a Boccacciot napfényre kerülni. De ekkor azt is kétségkívül megállapíthatta, hogy valaki elárulta. Lassan visszalépett és tekintette figyelmeztetően siklott a hercegi steward felé. Ámde már késő volt: a vámtisztviselő a könyv borkötését késével végignézte.

Csillogó-villogó holmi esett ki belőle. Ragyogó drágakövek, melyek különlegesen kerektek egy nagy zöld követ. „Szamara csillaga” volt.

Alexej Suwanow gallérjához kapott, mint aki megfújni készül és a mellette álló herceg olomszürkévé vált. A kijáratnál pedig nem éppen a legbiztosabb tartásban sorakoztak a vámtisztviselők, kik minden percben rácsaphattak az áldozatra. És mindenfelől kérdő tekintetek...

— Ugy!... — mást már nem gondolt magában Suwanow, míg a herceg egészen csendes maradt. De brutális arcán meglátszott, hogy legszívesebben rávetne magát a vámtisztviselőkre, kiknek egyike felemelte az ékszerszt:

— Mi ez? — kérdé.

Suwanowot valóságos akasztófahumor fogta el:

— Hát vajon mi lehet? — kérdezte ő is.

(Folyt. köv.)

A MADOSZ országos kongresszusa Brasovban

Brasov, nov. 16. Nagy érdeklődés mellett tartotta meg első országos kongresszusát a MADOSZ vasárnap Brasovban. A kongresszuson 150 delegátus vett részt. Kurko Gyárfás elnök nyitotta meg a kongresszust, javaslatára üdvözlő táviratot küldtek Öfelségének, amelyben kérték, hogy a kisebbségi jogokat védje meg. Ezután a szakosztályok kezdték meg üléseiket. Gál Imre, ditroi földműves elnöklete alatt, a földműves szakosztály az EGE-val való együttműködést mondta ki és a falusi iskola serelemeket tette szóvá. Jelentős határozatokat hozott a székely alkalmazottak szakosztálya. Az iparos szakosztály Kovács Elek (Oradea) elnöklete alatt, a romániai iparos

parlament összehívását sürgette. A munkásszakosztály Szepesi Sándor (Cluj) elnöklete alatt kimondotta, hogy a szakszervezeteket a MADOSZ támogatja és állást foglalt a magyar nemzetiségi munkásoknak munkahelyeikről való kiszorítása ellen. Filimon Joan (Deva) az ekésfront dr Réti Imre pedig a Magyar Kisgazda Párt nevében üdvözölte a kongresszust. A délutáni ülésen Bányai László főtitkár a demokráciáról tartott előadást. Vince János pedig határozati javaslatot olvasott fel, amely szerint a MADOSZ a magyar egység megeremtésére és a román demokratikus pártokkal való együttműködésre intez felhívást a választások alkalmával.

FLOREAL-KRÉM

szeplő, májfolt, pattanás és más arctisztítatlanságok ellen. Szépit, üdit, fiatalít 1 tégly ára 40 lei. Főraktár:

PAP DROGUERIA

Oradea, Bulv. Regele Ferdinand 9. Tel. 656. Naponta postai szétküldés

Megölte a mostohaapját

Zälauról jelentik: A sálajmgyei Piscolt községben megdöböntő apagyilkosságot lepleztek le. Néhány nappal ez előtt meghalt Szadek Imre 50 éves gazdálkodó. A csendőrsé-

gi vizsgálat megállapította, hogy a tehetős gazdálkodó bűntény áldozata lett és saját mostohafia Pál Máté ölte meg. A tömeg meg akarta lincselni a gyilkost.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szög 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közölünk. Jelíggel, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknel 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

ÁLLÁS

Még 11 napig!

1 drb művészi nagytás 39 lei, 3 drb rendelésnél 3 drb művészi levelezőlapot ajándékba adunk

FOTO JULIETTA
Bulevardul Regele Ferdinand 6

Jömegjelenésű kiszolgáló leány azonnal felvétetik Apolló fűszerüzlet. Reg. Ferdinand 69. szám. 4832

Pénztárkezelésben, könyvelésben és egyéb irodai munkában jártas leány állást keres. Cimeket „Szerény igényű” jelíggel kérek. 4830

Minden szobaleány azonnal felvétetik. Parcul Eminescu 34-a özv. Friedmanné.

Egy ügyes szücs-varrónőt felveszek azonnal Tapu szücs Bazár-épület. 4849

Kis családhoz mindenes szakácsnőt keresek. Szobaleány van. Str. Griviței 32. 4843

Cipészsegéd állandó tekmunkára felveszek. Str. Wilson 77. szám. 4847

Diótörőnök felvételnek ugyanott házakhoz is adunk ki Aurél Vlaicu 20. uccáról 3 ik vasajtó. 4774

VÉTEL-ELADÁS

Bejelentő hivataihoz (rendírségi) szükséges bejelentő lapok kaphatók Pásztor Ede végnél.

Magánház jól jövedelmező eladó. Str. Cipariu 13. 4850

Vesünk hosszú fécán faroktollat. Fajbaromfi tenyészet Oradea, Str. Franceză 12. 4457

Vonat elé vetette magát egy brasovi fiatalember

Brasov, nov. 16. Duschenes Siegfried huszonöt éves, közismert brasovi fiatalember északa a gyorsvonat elé vette magát. A vonat kerekei borzalmasan összeroncsolták a szerencsétlen fiatalembert, úgy hogy mindkét lábát le kellett vágni, Duschenes felépüléséhez kevés remény van. Tettének oka, boldogtalan szerelem.

A „Lacryma Cristi” bor nevének megváltoztatását kéri a Vatikán

A Vatikán kéréssel fordult az olasz bírósághoz, tiltsák meg, hogy az egyik leghíresebb bor továbbra is Lacryma Cristinek (Krisztus könnye) nevezék. A nagyszerű bornak, melyet főleg a Vezuv tövében szüretelnek, ilyen elnevezése ellen egyházi részről már régebben is sokszor tiltakoztak. A bor különben egy legendából kapta a nevét. A legenda szerint az égbe szálló Krisztus szeméből egy könnycsepp hullt a földre. Azon a helyen szőlőtőke nőtt. Ez volna az őse azoknak a szőlőtőkéknek, amelyeken a Lacryma Cristi terem.

Rádió műsor

CSÜTÖRTÖK:

București 7.30 A reggei műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés 13 Gramofonlemez 13.25 Sporthíreknek adása 13.40 Gramofonlemez 14.15 Hírek közvetítése 14.30 Gramofonlemez 15 Hírek — 16.45 Előadás 18 Lemezek. Közben: Előadás 20 Gramofonlemez 20.20 Felolvasás — 20.30 Lupesci Sándor énekel 21.10 Rádiózenekar. Dittersdorf. Szimfónia. Bach F. E.: Szimfónia, Brahms: Hegedű- és csellóverseny. Graener: Conedietta 22.30 Hírek 22.40 Vendégli zene. Majd Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest 7.45 Torna. Utána Gramofon 8.20 Étrend 11 Hírek 11.20 és 11.45 Felolvasás 12.10 Vizjelzőszolgálat 13 Déli harangszó 13.05 Hegedűszámok 14 BSzKRT-zenekar 17.15 Asszonyoknak 18 Gazdáknak 18.30 Zenész részletek a Broadway Melody 1938 c. filmből — 19.05 Honkong Előadás 19.35 Fuvolaszámok 20 Külügyi negyedóra 20.15 Magyar nőták 21.15 Csokonai, a tanult lángész. Előadás 21.55 Hírek 22.15 Dohányi Ernő III. Beethoven zongoraszonáta estje 23 Időjárásjelentés 23.05 Az 1. honvédegyezred zenekara. 24.15 Jazz-hármas 1.05 Hírek.

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE
CÉGNEL ORADEA